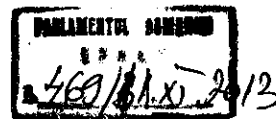

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2040
31.10.2013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind Statutul interpretului în limbaj mimico-gestual*”, inițiată de un grup de parlamentari – Grupurile parlamentare ale PNL, PP-DD (Bp. 412/2013).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se reglementează Statutul interpretului în limbaj mimico-gestual din România, cu scopul apărării intereselor profesionale ale acestuia.

Astfel, se propun, în principal:

- înființarea Colegiului Național al Interpreților;
- formarea și condițiile de exercitare a profesiei;
- stabilirea drepturilor și obligațiilor, precum și a incompatibilităților și interdicțiilor acestora;
- stabilirea relațiilor interpreților în limbaj mimico-gestual cu alți specialiști din acest domeniu;
- stabilirea principiilor etice.

II. Observații

1. Cadrul legal general privind domeniul handicapului este reglementat de *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Acest act normativ respectă principiile *Strategiei Naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 1175/2005*, în elaborarea căreia s-a avut în vedere *Carta Socială europeană revizuită*, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996 și ratificată de România prin *Legea nr. 74/1999*, documente ale acquis-ului comunitar, precum și documente elaborate de organizații neguvernamentale care își desfășoară activitatea în domeniul protecției persoanelor cu handicap.

Legea nr. 448/2006 reglementează, prin art. 69, interpretul autorizat al limbajului mimico – gestual și al limbajului specific persoanelor cu surdocecitate. Astfel, potrivit legii, autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice sau private, asigură, pentru relațiile directe cu persoanele cu handicap auditiv sau surdocecitate, interpreți autorizați ai limbajului mimico – gestual sau ai limbajului specific al persoanei cu surdocecitate.

2. Metodologia de organizare a interpreților a fost aprobată prin *Ordinul comun al ministrului muncii, familiei și egalității de șanse, al ministrului educației, cercetării și tineretului și al președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap nr. 1640/671/61/2007 pentru aprobarea Metodologiei de autorizare a interpreților limbajului mimico-gestual și a interpreților limbajului specific persoanei cu surdocecitate, cu modificările și completările ulterioare*.

Prevederile acestui act normativ sunt armonizate cu *Directiva 123/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne*.

Ocupația de interpret în limbaj mimico – gestual este prevăzută în *Ordinul comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1832/856/2011 privind aprobarea Clasificării ocupațiilor din România - nivel de ocupație (șase caractere), cu modificările și completările ulterioare*.

Comisia de autorizare este numită prin ordin al ministrului muncii și are în componență reprezentanți ai Ministrului Muncii, Familiei, Protecției

Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerului Educației Naționale și Asociației Naționale a Surzilor din România.

Precizăm faptul că, în anul 2010, prin *Legea nr. 221/2010*, România a ratificat *Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007*, care recunoaște și promovează limbajul mimico – gestual. Documentul reprezintă angajamentul pe care Guvernul României și l-a asumat cu privire la importanța acordată promovării, protejării și asigurării exercitării depline și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități, precum și creșterii calității vieții persoanelor cu dizabilități din România. Potrivit acestuia, statul român trebuie să ia măsuri pentru a furniza interpreți autorizați în limbaj mimico – gestual.

3. Referitor la procedura de autorizare a interpreților limbajului mimico – gestual, precizăm că aceasta se desfășoară în conformitate cu *Ordinul nr. 1640/671/61/2007* și presupune prezentarea de către solicitant a unui dosar care să cuprindă o cerere, documentul din care reiese pregătirea în limbaj mimico – gestual efectuată în România și/sau traducerea necertificată în limba română a documentului emis într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European și copia actului de identitate.

Evaluarea participanților la programele de formare profesională se face prin susținerea unui examen de absolvire la terminarea stagiilor de pregătire teoretică sau practică, în conformitate cu prevederile *Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. Propunerea din *Expunerea de motive*, conform căreia comisia de autorizare trebuie să evalueze solicitantul din punctul de vedere al abilităților de interpretare, pune sub semnul întrebării calitatea profesională a absolvenților cursurilor de formare pentru această ocupație, precum și recunoașterea valabilității certificatului de absolvire eliberat de furnizorului autorizat de formare profesională, acreditat conform legii.

Menționăm că certificatele de calificare profesională și de absolvire sunt tipărite de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și

Persoanelor Vârstnice, poartă antetul acestui minister, precum și pe cel al Ministerului Educației Naționale și au regimul actelor de studii.

În ceea ce privește problema evaluării și certificării profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, precizăm că aceasta se face în conformitate cu *Ordinul ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 4543/468/2004 pentru aprobarea Procedurii de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, cu modificările ulterioare*, care pune în aplicare prevederile art. 32 din *Ordonanța Guvernului nr. 129/2000*. Conform prevederilor acestuia, evaluarea competențelor se efectuează în raport cu criteriile de realizare descrise în standardul ocupațional/standardul de pregătire profesională.

4. În ceea ce privește procedura de prelungire a valabilității autorizației, aceasta se face în urma prezentării unei documentații care să ateste practicarea interpretării în limbaj mimico – gestual cel puțin 6 luni. Pentru cazurile în care solicitantul nu a practicat interpretarea în limbaj mimico – gestual, acestuia nu i se prelungește valabilitatea autorizației decât în cazul în care face dovada că a urmat un nou curs de pregătire autorizat în limbajul mimico – gestual.

Observația din *Expunerea de motive*, conform căreia în vederea prelungirii valabilității autorizației, se evaluează numai dosarul cu acte doveditoare și nu abilitățile persoanei nu este susținută de specialiști, care precizează faptul că practicarea efectivă a unei ocupații duce la acumularea de experiență în domeniu, în situația interpretului limbajului mimico – gestual acest fapt ar trebui susținut cu dovezi materiale ale exercitării profesiei (delegații/ordine de deplasare cu viza beneficiarului care să confirme practicarea interpretării în limbaj mimico – gestual sau adeverințe din care să reiasă practicarea interpretării în cadrul unor activități didactice, conferințe, simpozioane etc.) într-o perioadă de 6 luni din intervalul de 2 ani de valabilitate a autorizației.

5. Referitor la prevederile preconizate pentru **art. 10** al inițiativei legislative, prin care se asigură instituirea cadrului de exercitare a profesiei de interpret de către cetățenii unui stat membru UE sau SEE autorizați și stabiliți într-unul dintre statele membre, ar fi trebuit respectate dispozițiile cu privire la deplasarea prestatorilor de servicii pe teritoriul unui alt stat membru, pentru o perioadă temporară (în speță, art. 6-7 din *Directiva*

2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, respectiv art. 35³ din Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare).

În acest context, apreciem că textul **art. 10** nu stabilește, în mod clar, dacă prestatorii temporari care exercită activitatea de interpretariat în regim transfrontalier sunt obligați să se înscrie în Colegiul constituit prin propunerea legislativă și dacă aceștia sunt obligați la plata unei taxe care să condiționeze accesul la exercitarea profesiei.

Prin urmare, **art. 10** ar fi trebuit clarificat, astfel încât să nu ridice probleme privind compatibilitatea cu dreptul UE, în condițiile în care cetățenii UE/SEE/Elveția nu trebuie ținuti de obligațiile ce rezultă din calitatea de membru al organismului profesional din statul-gazdă în situația în care prestează, cu titlu temporar sau ocazional, servicii specifice acestor profesii.

Astfel, apreciem că ar fi fost necesară introducerea unei dispoziții exprese potrivit căreia persoanele interesate care se deplasează pentru prima dată dintr-un stat membru în România pentru a furniza servicii să informeze, în acest sens, în prealabil, autoritatea competentă în domeniu, printr-o declarație scrisă care să cuprindă informațiile privind acoperirea asigurării sau alte mijloace de protecție personală ori colectivă privind răspunderea profesională.

De asemenea, în textul propus ar trebui să existe prevederea expresă ca această declarație să fie însoțită de o dovadă a cetățeniei prestatorului, o atestare care să certifice că titularul este stabilit legal într-un stat membru în scopul exercitării activităților în cauză și că nu îi este interzisă exercitarea acestora, nici măcar temporar, la momentul eliberării atestării, precum și de o dovadă a calificării profesionale.

6. Având în vedere că propunerea legislativă se adresează atât cetățenilor români, cât și cetățenilor din alte state membre UE/SEE, care doresc să exercite profesia în România, considerăm că ar fi fost oportună inserarea unor prevederi care să asigure posibilitatea verificării legalității documentelor depuse în vederea autorizării prin intermediul sistemului de informare în cadrul pieței interne (IMI), în conformitate cu prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de*

stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, cu modificările și completările ulterioare.

7. De asemenea, semnalăm faptul că prevederile inițiativei legislative se referă atât la „*titlul de interpret mimico - gestual*”, „*profesia de interpret mimico - gestual*”, cât și la „*statutul de interpret mimico - gestual*” fapt ce conduce la neclarități, în sensul că nu reiese cu claritate dacă o persoană care nu practică profesia de interpret mimico – gestual poate obține titlul de interpret mimico – gestual.

Tot neclarități creează și condițiile ce se doresc a fi impuse prin inițiativa legislativă cu privire la dreptul de a fi interpret în limbaj mimico – gestual, condiții care se regăsesc în mai multe articole, cum ar fi **art. 2** și **art. 7** din propunerea legislativă.

Prevederile **art. 17** precizează că programele și conținutul programelor de formare profesională se avizează de către Colegiul Național al Interpreților în limbaj mimico – gestual, fără să precizeze în ce domeniu este formarea.

8. Referitor la prevederile preconizate la **art. 18**, precizăm faptul că un colegiu național din România nu poate să elaboreze Cadrul European Comun de Referință pentru Abilități de Învățare a Limbajului Mimico – Gestual Românesc.

Totodată, atragem atenția asupra contradicției de termeni din cadrul sintagmei „*Cadrul European Comun de Referință pentru Abilități de Învățare a Limbajului Mimico – Gestual Românesc*”, utilizată la **art. 18 alin. (1)** al inițiativei legislative.

9. Semnalăm, totodată, faptul că Asociația Națională a Interpreților Autorizați în Limbaj Mimico - Gestual este o asociație constituită în temeiul *Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare*. Potrivit art. 1 alin. (2) din actul normativ menționat, „*Asociațiile și fundațiile constituite potrivit prezentei ordonanțe sunt persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial*”.

Or, o astfel de persoană juridică de drept privat nu poate înființa în subordinea ei un „*Colegiu*” care este o altă „*organizație profesională, neguvernamentală, de interes public, apolitică, nonprofit, cu personalitate juridică, autonomă și independentă*”, așa cum se propune la **art. 26** din

inițiativa legislativă, care să exercite atribuții de putere publică, respectiv să avizeze și să elibereze autorizații de exercitare a profesiei de interpret mimico-gestual, să gestioneze Registrul Național al acestor interpreți, să elaboreze norme privind datele care se înscriu în acest Registru etc.

În temeiul legii se poate crea un organism/o instituție care să gestioneze organizarea profesiei de interpret mimico - gestual, dar aceasta nu poate fi persoană juridică de drept privat, guvernată de legea civilă, ci trebuie să fie o instituție de drept public, cu o organizare de la bază până la nivel național, înființată în baza legii pentru realizarea unor interese publice.

Organizarea unor profesii ca profesii liberale permite și organizarea unor corpuri/ordine profesionale, precum Colegiul Medicilor, Ordinul Arhitecților, dar cu diferența esențială că aceste corpuri profesionale sunt instituții de drept public, înființate și organizate prin lege, iar nu persoane juridice de drept privat, în caz contrar depășindu-se limitele constituționale ale art. 9.

10. În conformitate cu prevederile *Legii nr. 200/2004*, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice este autoritatea competentă în ceea ce privește profesia de interpret al limbajului mimico – gestual și al limbajului specific persoanelor cu surdocecitate, reglementată de *Legea nr. 448/2006*, situație în care eliberează titluri de calificare sau alte documente ori informații, primește cereri și ia decizii în legătură cu profesiile reglementate din aria de competență.

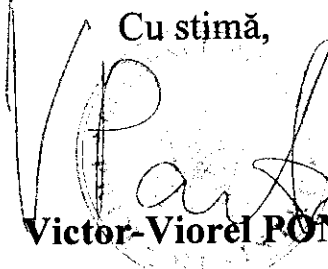
Prin prisma celor menționate, considerăm neoportună propunerea de la **art. 27** al inițiativei legislative, referitoare la atribuțiile Colegiului Național al Interpreților în Limbaj Mimico – Gestual privitoare la dreptul acestuia de a elibera autorizațiile de exercitare a profesiei de interpret al limbajului mimico – gestual. În acest context, considerăm că emiterea unui aviz consultativ poate constitui un atribut al Colegiului, acesta fiind generat de caracterul de organizație profesională care gestionează drepturile, obligațiile, incompatibilitățile, interdicțiile și principiile etice specifice domeniului, concomitent cu asumarea de responsabilități în ceea ce privește gestionarea Registrului național al interpreților în limbaj mimico – gestual din România.

Existența și menținerea unui sistem de certificare a calității privitoare la această profesie garantează formarea unui corp profesionist de interpreți

ai limbajului mimico – gestual, ceea ce constituie o certitudine în ceea ce privește accesul nediscriminatoriu al persoanelor cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicațional. În vederea evitării apariției unor noi surse de discriminare, este necesară asigurarea corectitudinii traducerii semnificației limbajului comun în cea specifică limbajului mimico – gestual, fapt care poate fi garantat prin asigurarea continuității unor proceduri de calificare și autorizare armonizate la nivelul statelor membre ale UE, elemente ce trebuie înscrise într-un Card Profesional European. Acest document garantează menținerea regimului de autorizare necesar pentru asigurarea unui standard minim de calitate în procesul de instruire, formare și certificare a interpreților limbajului mimico – gestual, fapt ce determină respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor cu handicap, eliminarea formelor de discriminare, îmbunătățirea calității vieții și incluziunea socială a acestora.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

Domnului senator George – Crin Laurențiu Antonescu

Președintele Senatului